

11. európske stretnutie ľudí zažívajúcich chudobu

10 až 11. máj 2012

Egmont Palace, Brusel

Bezdomovectvo a právo na bývanie v časocho krízy

Je dostatočné mať strechu , aby sme sa cítili ako doma v EÚ 2012?

11. Európskeho stretnutia sa zúčastnilo vyše 150 delegátov (osôb s priamou skúsenosťou chudoby a /alebo bezdomovectva) z 30 krajín, aby sa zamysleli nad touto témou v rámci troch tematických okruhov: dopad krízy, praktické príklady a politické odporúčania. Delegáti si vymenili názory so zástupcami z národných ministerstiev, Európskej komisie, Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, akademikmi, výskumníkmi a zástupcami sociálnych mimovládnych organizácií.

Vyhlásenie delegátov

Ľudia žijúci v chudobe uskutočnili svoj prvý vstup na 11. Európskom stretnutí ľudí žijúcich v chudobe prostredníctvom spoločného vyhlásenia, ktoré dali na vedomie všetkým európskym inštitúciám.

Delegáti 11. Európskeho stretnutia ľudí žijúcich v chudobe ukazujú červenú kartu inštitúciám EÚ

Takéto je 11. Európske stretnutie ľudí zažívajúcich chudobu.

Ale tento rok, viac ako inokedy, pociťujeme, že nás opustili tí, ktorí vyhlasujú, že stoja na našej strane, pracujú pre nás a s nami.

Stále väčší počet ľudí sú bez domova a bývajú v neistých podmienkach, stále väčší počet ľudí stráca svoj domov, pretože si nemôžu dovoliť platiť nájom alebo hypotéku, stále väčší počet ľudí sú bez domova, pretože sú diskriminovaní.

Všade narastá nezamestnanosť, pracovníci sú stále viac v neistote, mladí ľudia si nevedia predstaviť budúcnosť.

To všetko sa deje preto, že vlády členských štátov a európskych inštitúcií sa nedokážu pozerat mimo fiškálne účty.

Cítíme, že vedúci predstavitelia EÚ stratili zo zreteľa ciele, pre ktoré bola Európska únia pred 60 rokmi založená: ciele, ktoré zahŕňali dodržiavanie práv, rozšírený materiálny a sociálny blahobyt, solidaritu a spoluprácu.

Politiky , ktoré sa teraz používajú v boji proti hospodárskej a finančnej kríze, spôsobujú nárast chudoby a sociálne vylúčenie.

Máme právo na zodpovedajúci minimálny príjem, na kvalitnú prácu, na dostupnejšie sociálne služby, na vodu, elektrinu a dôstojný život a zdravie.

Nikdy sme si nemysleli, že Európske stretnutia ľudí žijúcich v chudobe sú riešením všetkých problémov. Ale vieme, že to je jedinečná príležitosť, aby bolo náš hlas počuť, aby sme priamo ovplyvnili utváranie politik, ktoré sa nás síce úzko týkajú , ale ktoré tiež majú dôsledky pre celú spoločnosť.

Chceme skutočnú stratégiu sociálneho začleňovania v EU, ktorá má zmysluplné aktivity na miestnej, národnej a európskej úrovni a dokáže znížiť chudobu v EU. Ako ľudia priamo postihnutí chceme byť súčasťou rozhodovania o opatreniach, ktoré sa majú prijať, a chceme byť zapojení do realizácie a vyhodnocovania týchto aktivít. Chceme finančné investície na podporu takýchto aktivít.

Chceme, aby nás bolo počuť a vidieť vo verejnom priestore, preto dnes jeden alebo dvaja delegáti z jednotlivých delegácií opustia zasadnutie, zhromaždia sa pred budovou Rady EU a ukážu červenú kartu hlavným predstaviteľom EU a oznámia im náš odkaz.

Video :

http://www.youtube.com/watch?v=ZH71bDQ8_rw&feature=youtu.be

Otvorenie pléna – úvodné poznámky

Jesper BRASK FISCHER, zástupca stáleho tajomníka, Dánske ministerstvo soc. vecí pripomenul delegátom, že existuje len málo spoločnej sociálnej legislatívy na úrovni EÚ, ale že procesy - otvorená metóda koordinácie (OMC) - umožnila krajinám vymieňať si dobré praktiky a učiť sa ohľadom spoločných výziev a dosahovaní cieľov. Navyše, nová stratégia Európa 2020 kladie dôraz na sociálnu inklúziu a znižovanie chudoby popri hospodárskom raste a vytváraní pracovných miest, čo je cieľom EÚ .

Ale počet ľudí ohrozených chudobou v EÚ vzrástol o približne 2 milióny ľudí, v období 2009-10.

Zdroje sú potrebné aj pre nové iniciatívy a ciele metódy ako súčasť stratégie boja proti

bezdomovstvu.

László Andor, európsky komisár pre zamestnanosť, sociálne záležitosti

a začlenenie zdôraznil, že odkaz z nedávnych volieb na celom kontinente je, že Európa musí zmeniť kurz a že makroekonomické úsporné opatrenia už nie sú prijateľné. Múdrejší spôsob fiškálnej konsolidácie je potrebný.

Stratégia EÚ 2020 obsahuje cieľ pomôcť aspoň 20 miliónom ľudí dostať sa z chudoby a sociálneho vylúčenia do roku 2020. Pred dvoma rokmi sme boli kritizovaní, že tento cieľ nie je dostatočne ambiciózny. Teraz ľudia hovoria, že tento cieľ nie je uskutočniteľný. Ale je to nereálny cieľ len vtedy, ak nebudeme môcť obnoviť príležitosti pre rast v krajinách najviac postihnutých rekordne vysokou úrovňou nezamestnanosti.

Musíme obnoviť solidaritu medzi krajinami, rovnako je potrebná solidarita v rámci jednotlivých krajín k financovaniu nevyhnutných sociálnych služieb.

Európska komisia má veľmi obmedzenú schopnosť zasahovať priamo do sociálnych politík členských štátov, ale európske financovanie bude aj naďalej podporovať úsilie zistiť príčiny bezdomovectva a osvedčené postupy riešenia, vrátane hodnotenia inovačných prístupov. Musíme urýchlene prerokovať nešťastné politické reakcie, ktoré kriminalizujú bezdomovcov a pozrieť sa na to, ako Európska únia pokračuje v integrácii Rómov a v boji proti detskej chudobe ohľadom bývania a bezdomovstva.

Musíme urobiť viac, aby sa zabránilo bezdomovstvu vrátane pohľadu na problematiku finančnej regulácie, na systémové príčiny bezdomovectva. Musíme tiež skúmať dopad politiky zdravotnej starostlivosti, podpory zamestnanosti, potravinovej pomoci, ľudských práv, regionálneho rozvoja, atď. Aby sa podporilo toto úsilie, Komisia navrhla, aby aspoň 20% z celkového Európskeho sociálneho fondu bolo pridelených na sociálne začlenenie.

Maggie DE BLOCK, belgická štátna tajomníčka pre sociálnu integráciu a boj proti chudobe zdôraznila, že v Belgicku hľadajú spôsoby, ako dosiahnuť štrukturálne reformy, ktoré prinesú potrebné pracovné miesta a rast a zároveň znížia výdavky.

Je nevyhnutné, aby autority načúvali ľuďom so skúsenosťou chudoby a prichádzali s konzistentnými a koherentnými politikami. Je dôležité mať takéto Európske stretnutia ľudí žijúcich v chudobe a tieto stretnutia je potrebné uskutočňovať tak dlho, kým tu je chudoba.

Koordinácia európskych politík je tiež spôsob, ako bojovať proti bezdomovstvu, čo zdôraznili závery Rady v roku 2010.

Dominique Pion, francúzsky delegát z 10. Európskeho stretnutia ľudí

žijúcich v chudobe zdôraznil, aké dôležité a obohacujúce sú európske stretnutia pre zraniteľné osoby žijúce v chudobe.

Avšak, na odporúčania a dôležité témy zo strany delegátov bolo tak málo reakcií, že je nemožné identifikovať, ako sa veci budú z roka na rok vyvíjať. Absencia politických predstaviteľov na rokovaníach sa berie ako nedostatok rešpektu.

Avšak takéto akcie, ako je táto, ktoré dávajú prednosť priamej účasti, sú nevyhnutné, aby bolo počuť hlas ľudí žijúcich v chudobe a bolo umožnené zdieľanie odkazov. Je dôležité, aby sa Európske stretnutia každoročne organizovali a aby sa udržiaval dialóg s politikmi a úradníkmi.

Kreatívne prezentácie - realita ľudí žijúcich v chudobe v Európe

Ako v predchádzajúcich rokoch boli národné delegácie vyzvané, aby pripravili tvorivé prezentácie a ich prostredníctvom vyjadrili a vykreslili realitu chudoby. Prezentácie boli zamerané na tohtoročné témy bezdomovectva a práva na bývanie v súčasnej dobe finančnej krízy a obsahovali hranie rolí, filmy a diapozitívy.

<http://www.eapn.eu/en/news-and-publications/news/eapn-news/11th-european-meeting-of-people-experiencing-poverty-homelessness-and-housing-rights-in-the-context-of-the-crisis>

Workshopy a diskusné stretnutia

Delegáti boli rozdelení do šiestich workshopov, aby si vymenili skúseností, postrehy a nápady ohľadom troch okruhov otázok:

1. Aké sú hlavné rozdiely, pokiaľ ide o bezdomovectvo a porušovanie práva na bývanie teraz v roku 2012 v porovnaní s rokom 2008, pred krízou?
2. Aké sú dobré a zlé praktiky pri riešení bezdomovectva a porušovania práva na bývanie?
3. Ako najlepšie možno navrhnuť miestne, regionálne, národné a európske politiky, aby riešili bezdomovectvo a porušovanie práva na bývanie?

Účastníci workshopov sa potom rozdelili do troch diskusných stretnutí spolu so zástupcami významných európskych zainteresovaných strán, aby diskutovali o výstupoch z workshopov.

Kľúčové odkazy

Na problematiku chudoby, bezdomovectva a vylúčenia z bývania

- **Chudoba a bezdomovectvo sa môže stať komukoľvek:** Príčiny chudoby a bezdomovectva môžu postihnúť kohokoľvek, od straty zamestnania až po telesné alebo duševné zdravotné problémy, a od rozpadu partnerstva až po síce logické príčiny, ale s neetickými dôsledkami nekontrolovaných a neregulovaných prenajímateľov bytov, pozemkového a nájomného majetku a bánk.

- **Diskriminácia je hlavný problém:** Ľudia, ktorí zažívajú chudobu, vedú nekonvenčný životný štýl, alebo majú nedokonalé bývanie, zamestnanie alebo výpis z registra trestov, výrazne čelia predsudkom a diskriminácii v prístupe k bývaniu. Táto diskriminácia sa znásobuje voči skupinám, ako sú: ľudia so zdravotným postihnutím, Rómovia, imigranti (s platnými dokumentmi i bez dokumentov), neúplné rodiny, a etnické menšiny.

- **Kríza vytvorila ďalšie profily ľudí v riziku chudoby:** Mladí ľudia, ktorí potrebujú nájsť zamestnanie, starší ľudia s nízkym dôchodkom a bez úspor, a stále väčší počet ľudí „strednej triedy“, ktorí čelia nadmernej zadlženosti a neschopnosti splácať hypotéku. vytvárajú znepokojujúci nový profil osôb ohrozených bezdomovstvom a vylúčeniu z bývania.

- **Autority by mali prestať bojovať s chudobnými:** príliš často úrady zakrývajú a ignorujú chudobu alebo bojujú s osobami žijúcimi v chudobe a bezdomovectve ich kriminalizovaním, čo potvrdzuje napr. trestnosť užívať verejné priestranstvo, ničenie provizórneho prístrešia na spanie, vyhnanie bezdomovcov, než zabezpečenie alternatívneho riešenia. Ľudia by nemali byť kriminalizovaní za to, že sú chudobní.

- **Bezdomovectvo a vylúčenie z bývania sú zapríčinené chudobou, sociálnym vylúčením, nezamestnanosťou, zdravotnými problémami atď., rovnako ako symptóm:** nedostatok stabilnej bytovej situácie podkopáva schopnosť ľudí udržať si prácu alebo sa vrátiť do práce, zostať v dobrom zdravotnom stave, v prístupe k ich právam, žiť dôstojný život, a byť na úžitok spoločnosti. To vedie k bludnému kruhu vylúčenia.

- **Je dramatický nedostatok a prístup k sociálnym bytom:** V mnohých oblastiach, ľudia bez prístupu k dôstojnej práci, alebo bez zodpovedajúceho minimálneho príjmu, musia čakať tak dlho na sociálne bývanie, že výzvy, ktorým čelia, aby skvalitňovali svoje životy, by sa mohli mnohonásobne zúročiť, keby mali bývanie. V zálohe je nedostatok sociálnych bytov a chýba pri ich pridelovaní uprednostnenie ľudí bez domova.

- **súkromný trh s nájomným bývaním je v súčasnosti nedostatočne upravený alebo motivovaný ponúkať riešenia:** vysoké nájomy, predsudky prenajímateľov a nedostatok právnej ochrany znamená, že zraniteľné osoby ohrozené chudobou alebo vylúčením často buď nemôžu získať prístup k prenájmu súkromných bytov, alebo majú malú ochranu proti zbedačujúcim životným podmienkam alebo násilnému vystahovaniu.

- **Útulky neposkytujú dlhodobé riešenie bezdomovectva:** Veľa snahy, aby sa poskytlo dočasné útočisko bezdomovcom, zostáva na papieri a má trhliny. Ide o hrubé riešenie nocovania, ktoré stigmatizuje ľudí a bráni im získať trvalé bývanie, či systémovo riešiť aj ich ďalšie potreby.

O prístupoch a potrebných riešeniach

- **Prístup k bývaniu je základným ľudským právom, ktoré musí byť vykonané:** Medzinárodné dohody, vyhlásenie rôznych inštitúcií EÚ a ústav niektorých členských štátov EÚ uznávajú právo na bývanie. Ďalej je potrebné zabezpečiť na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov pre vykonanie tohto základného ľudského práva starostlivosť o zdravie alebo vzdelávanie.

- **Zabezpečenie bývania ako prvé súvisí aj s rozvojom hodnôt** : Pre veľa ľudí bez domova, je lepšie a nákladovo efektívnejšie nájsť okamžité riešenie bytovej otázky a potom riešiť ďalšie problémy, než sa snažiť o vyriešenie iných problémov v neistej situácii, či v podmienkach dočasného ubytovania. Avšak, prioritou najprv bývanie by nemala byť používaná v extrémne náročných situáciách a v súrnom prípade, kedy treba najprv zabezpečiť služby alebo keď je snaha donútiť ľudí k nevhodnému bývaniu z hľadiska ich potrieb.

- **zložitost' bezdomovectva a vylúčenia z bývania vyžaduje celostné riešenia**: Najprv bývanie neznamena len zabezpečiť bývanie. Cielená podpora venovať sa ochrane zdravia, vzdelaniu, sociálnej, pracovnej situácii a zabezpečeniu minimálneho príjmu a uspokojenie ďalších potrieb ohrozených jedincov a bezdomovcov, je základom.

- **Ukončiť hanbu neobývaných budov, ktoré by mohli ubytovať milióny**: S trochou politickej vôle, bolo by možné ukončiť činy špekulantov, ktorí nechávajú veľké množstvo budov prázdnych, zatiaľ čo ostatní občania nemajú kde bývať. Zvýšenie dane z neobývaných budov by mohlo tiež získať peniaze na sociálne investície.

- **Služby musia byť spojené s kontaktovaním ľudí bez domova**: zložitost' a byrokracia pri zabezpečovaní služieb v rámci zdravotníctva, bývania, zamestnania, atď. nemôže pokračovať ďalšou výzvou voči ľuďom, ktorí zažívajú chudobu alebo sú ohrození vylúčením z bývania. Je potrebné zriadiť centrá tam, kde sa môžu ľuďom bez domova komplexne riešiť všetky ich potreby.

- **Ľudia zažívajúci bezdomovstvo a vylúčenie z bývania musia byť zapojení do rozhodovacieho procesu, ktorý ovplyvňuje ich každodenný život**: Ako vec osobnej dôstojnosti a možnosti zvýšiť efektívnosť poskytovaných služieb, je nevyhnutné, aby sme podporovali ľudí v zapojení sa do prípravy a implementácie plánov a politik zameraných na zlepšenie ich vlastnej životnej situácie.

- **Stratégie bývania a bezdomovectva** : je potrebný ďalší rozvoj stratégií integrovaného bývania a bezdomovectva, ktoré sa už osvedčili na miestnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni. Ľudia, ktorí zažívajú chudobu a bezdomovectvo, musia byť zapojení do vývoja a implementácie týchto stratégií.

Ústredným posolstvom delegátov bolo, že už bolo dosť opatrení na boj proti hospodárskej kríze, keďže ich vplyvom narastá chudoba a sociálne vylúčenie.

Je najvyšší čas na vývoj stratégií bezdomovstva a sociálneho začlenenia v rámci EÚ, a to nielen na papieri, ale podporou zmysluplných aktivít.

Je potrebný lepší zber údajov a lepšie pochopenie reality, ktorej čelia ľudia ohrození bezdomovstvom a vylúčením z bývania. Európske štrukturálne fondy by mali byť použité strategicky na podporu zníženia chudoby a bezdomovstva

Závěrečné zasadnutie - závěrečné poznámky

Joan BURTON, írska ministerka pre sociálnu ochranu konštatovala, že bolo jasné, že jednotiacou témou intervencií ľudí je potreba rešpektovať dôstojnosť človeka.

Mnoho ľudí, ktorí majú rozhodovacie právomoci, možno ľahko zabúdajú na realitu, ktorú sami možno videli po prvýkrát. Musíme aj naďalej podporovať a rozvíjať štruktúrované partnerstvá medzi ľuďmi s rozhodovacími právomocami a ľuďmi žijúcimi v chudobe, aby boli informovaní o našej sociálnej politike.

Riešením je znížiť chudobu a vylúčenie z bývania naprieč všetkým politickým oblastiam v rôznych sférach. To je hlavná úloha pre ostatné oblasti politiky mimo tradičnej sociálnej starostlivosti .

Počas Írskeho predsedníctva (január-jún 2013), Írsko bude aktívne podporovať dosiahnutie európskeho cieľa znížiť chudobu. Zdôrazní význam v celoeurópskom prístupe k odstráneniu chudoby vo všetkých členských štátoch. Zlepšenie postavenia zraniteľných skupín, vrátane detí, osamelých rodičov, osôb so zdravotným postihnutím a nezamestnaných ľudí, zostane prioritou predsedníctva. Írsko má za cieľ riešiť problematiku bezdomovstva a vylúčenia z bývania na zasadnutí Rady v priebehu svojho predsedníctva a bude organizovať 12. európske stretnutie ľudí žijúcich v chudobe.

Lauris Beets, predsedníčka Výboru pre sociálnu ochranu uznala, že EÚ zrejme prechádza turbulentným obdobím a výhľad nie je ružový.

SPC monitoring potvrdil, že hospodársky útlm spôsobil, že EÚ sa vzdialila od svojho cieľa znížiť chudobu do roku 2020; ukazovatele chudoby a sociálneho začlenenia ukazujú, že sa uberáme nesprávnym smerom. Existuje viac ľudí ohrozených chudobou alebo vylúčením, ale narastá aj počet ľudí na samom dne pri rozdelení príjmov, aj v rámci rizikovej skupiny. Prístup k základnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti sa zhoršil, a množia sa prípady neuspokojivej starostlivosti.

Výbor pre sociálnu ochranu (SPC) podporuje spoluprácu pri tvorbe politik sociálnej starostlivosti medzi členskými štátmi a Komisiou. V tejto súvislosti je potrebné dobre skombinovať oba stimuly a príležitosti , aby sa znižovala dlhodobá nezamestnanosť. Ale riešenie nezamestnanosti nestačí. Súčasná hospodárska a finančná kríza jasne poukázala na zásadnú úlohu sociálnych služieb. Zachovanie podpory príjmov na zodpovedajúcej úrovni, je tiež účinnou zárukou proti neistote a sociálnemu vylúčeniu, zníženiu najhoršieho dopadu krízy.

Pozornosť je potrebné venovať kvalite fiškálnych konsolidačných opatrení. Musia reagovať na sociálne potreby všetkých generácií a zachovať schopnosť sociálnej starostlivosti zmierniť dopady ekonomických šokov v krátkodobom a dlhodobom horizonte. Kontrola a zníženie výdavkov pre sociálnu starostlivosť nie je jedinou podmienkou pre rast, koniec-koncov, výdavky na sociálnu starostlivosť nespôsobili súčasnú krízu.

SPC už stanovila ako hlavný cieľ bezdomovectvo a vylúčenie z bývania v Spoločnej správe o sociálnej starostlivosti a sociálnom začlenení v roku 2010. Jedným z kľúčových odkazov je význam celostných stratégií a budovanie súdržnej a ekologicky udržateľnej spoločnosti. Výbor bude ďalej zvažovať, ako môže otvorená metóda koordinácie najlepšie zvýšiť pozornosť voči týmto otázkam. Diskusie, ktoré budú prebiehať na tomto stretnutí, budú využité pri formovaní tohto myslenia a dúfajme, že povedú ku konkrétnemu napredovaniu pred budúcim 12. stretnutím ľudí žijúcich v chudobe.

Ludo Horemans, predseda Európskej siete proti chudobe (EAPN)

V roku 2010, v Európskom roku boja proti chudobe, EAPN posúdilo, čo sa urobilo s odporúčaniami zo stretnutí v predchádzajúcich piatich rokoch, a zistilo, že očakávania neboli zďaleka splnené.

Mnoho delegátov vyjadrila rastúcu nespokojnosť, že sa tak málo urobilo z toho, čo navrhovali. Odkazom delegátov je nespokojnosť s politikami, ktoré spôsobili krízu a s úspornými opatreniami, na prekonanie krízy, ktoré sú sa týkajú všetkých ľudí, aj ľudí žijúcich v chudobe, ktorí nie sú vôbec zodpovední za túto krízu a takmer sa nedotýkajú tých, ktorí sú zodpovední.

Bolo jasne vidieť, toľko úradníkov Komisie bolo prítomných na stretnutí s delegátmi a že týmto posilnil dialóg s európskou administratívou. Je však dôležité neočakávať nápravu všetkého iba od Komisie. Rozhodnutia sú väčšinou prijaté ministrami na národnej úrovni, takže je dôležité, aby sa odporúčania tohto Európskeho stretnutia dostali aj k nim.

Aj keď je dôležité mať bývanie, ešte dôležitejšie je mať domov a žiť dôstojne. Komplexné prístupy sú potrebné, aby pokryli rôzne potreby ľudí bez domova so silnými a prístupnými sociálnymi a zdravotnými službami. Kedykoľvek sa hľadá riešenie, je dôležité naučovať ľuďom, ktorí sami zažívajú túto situáciu a nie len príležitostne, ale štruktúrovaným spôsobom.

Je dobré vedieť, že Írske predsedníctvo usporiada 12. Európske stretnutie ľudí žijúcich v chudobe v budúcom roku, ale práca nekončí pri dverách. Potrebujeme organizovať následné aktivity a zapojiť väčšmi ľudí, ktorí zažívajú chudobu do prebiehajúceho procesu, aby sa našli riešenia. Musíme tiež myslieť na to, či by sme nemali dať viac „akcieschopnosti“ do agendy našich Európskych stretnutí.

Napokon, tiež je veľmi dôležité podporovať návrh Komisie, aby sa vyčlenilo 20% z Európskeho sociálneho fondu pre opatrenia týkajúce sa sociálnej inklúzie. EAPN začína kampaň odovzdať tento odkaz všetkým hlavám štátov a predsedom vlád. EÚ môže nájsť riešenie z krízy jedine prostredníctvom takejto sociálnej investície.

Freek Spinnewijn, riaditeľ FEANTSA, Európska federácia národných organizácií pracujúcich s bezdomovcami

Vieme, že bezdomovectvo a vylúčenie z bývania je veľký problém. Hoci nemáme jedno spoľahlivé číslo, vieme, že táto situácia sa týka niekoľko miliónov ľudí, ktorí používajú služby pre bezdomovcov.

Príslušné odporúčania vychádzajúce z tohto stretnutia by mali byť brané do úvahy. Komisár uviedol, že niektoré krajiny uvádzajú bezdomovstvo ako prioritu sociálnej politiky vo svojich národných reformných programoch. To je jasné znamenie, že členské štáty by privítali väčšiu podporu zo strany EÚ, aby im pomohla riešiť bezdomovstvo.

Výrazná rola EÚ pri riešení bezdomovstva už bola vyjadrená v uznesení Európskeho parlamentu, v Spoločnej správe o sociálnej starostlivosti a sociálnej inklúzii prijatej Radou v roku 2010; v správe z Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a Výboru európskych regiónov, a v záverečnej správe Európskej konsenzuálnej konferencie o bezdomovstve organizovanej Belgickým predsedníctvom EÚ v roku 2010. Tieto akcie EÚ sú základnou potrebou. Teraz je čas konať.

Príloha 1 - sprievodné akcie

Všetci delegáti boli pozvaní na jednu z dvoch sprievodných akcií konferencie, ktoré sa konali v popoludňajších hodinách 11. mája 2012. Nasledujúce krátke správy približujú atmosféru tematických diskusií.

Sprievodná akcia 1

- **Organizovaná EUH** (Európska únia bezdomovcov) a **HOPE** (Bezdomovci v európskych strediskách)

Najprv sa predstavili organizácie EUH a HOPE. EUH je neformálna sieť osôb, ktoré zažívajú bezdomovectvo, organizovaná členskými organizáciami z piatich krajín EÚ: Armutsnetzwerk, Nemecko, Á Varos Mindenkié, Maďarsko, Comité des Sans Logis, Francúzsko, Daklozen akti Komitee, Holandsko, a Front Commun SDF, Belgicko. HOPE je nadnárodný projekt na zlepšenie podmienok a sprievodných javov, týkajúcich sa bezdomovcov v EÚ stanicami s ďalšími partnermi, vrátane železničných spoločností v Luxembursku, Španielsku, Taliansku, Nemecku, Belgicku, Poľsku a Francúzsku.

Maarten Loopmans z Katolíckej univerzity v Leuvene mal hlavný prejav zameraný na témy: *bezdomovstvo je pod tlakom: zušľachťovanie nevyužitých oblastí, obnova vnútra a podzemia mesta, a selektívne právo pre mesto*. Dokazoval, že procesy zušľachťovania nevyužitých priestorov sú o tom, že trh určuje využitie verejných priestranstiev. To viedlo k politikám, ktoré umožnili privatizovať verejné priestory a vyobcovali ľudí bez domova z verejných priestorov. Poriadok v meste spolu s princípom ako využívať mesto sa stali hrozbou, predovšetkým pre marginalizované skupiny.

V nasledujúcej diskusii, sa účastníci spolu zhodli, že dôstojné bývanie a boj proti chudobe všeobecne zostáva prioritou, ale že právo užívať verejný priestor je tiež dôležité a nemalo by byť nikomu popreté. Bolo cítiť, že opakujúce sa miestne témy a prístupy - vrátane kriminalizácie bezdomovcov – si vyžadujú spoluprácu a spoločný postup na miestnej, národnej a európskej úrovni.

Sprievodná akcia 2

Organizované : La Strada a BRAVVO

LA STRADA <http://www.lstb.be/> je regionálnou iniciatívou Commission Communautaire Commune v meste Brusel. Vznikla v roku 2008, aby pomohla poskytnúť prehľad a lepšie porozumenie situácie bezdomovstva v meste, a aby bola centrom podpory pre organizácie pôsobiace v tejto oblasti. La Strada zhromažďuje údaje a osobné skúsenosti od bezdomovcov, z nocľahární a od sociálnych pracovníkov. Tiež skúmajú, čo funguje a čo nefunguje, pokiaľ ide o politiky a poskytovanie služieb a vytvárajú priestor pre diskusiu medzi zúčastnenými stranami.

Študujú a skúmajú najmä to, čo sa deje v zime, kedy je obvykle nutná pomoc v núdzi zorganizovaná na poslednú chvíľu, aj keď by mohla byť vopred naplánovaná. Snažia sa koordinovať poskytovanie služieb lepšie prostredníctvom on-line platformy.

BRAVVO <http://www.bravvo.be/> je iniciatíva mesta Bruselu na miestnej úrovni. Začalo to s dôrazom na mladých ľudí, ktorí priamo viseli na verejných priestranstvách, namiesto účasti vo vzdelávacích alebo pracovných aktivitách. Keďže narastal počet bezdomovcov na uliciach Bruselu v posledných rokoch, činnosti BRAVVO sa posunuli smerom k širšej skupine a komunitě bezdomovcov. Organizácia pôsobí v oblasti približovania sa k bezdomovcom, aby spoločne prediskutovali ich situáciu, ťažkosti, ktorým čelia, vznik napätých a konfliktných situácií, a pokúsiť sa pomôcť im nájsť riešenie.

V diskusii sa porovnávali niektoré z najčastejších príčin bezdomovectva a postoje k bezdomovcom ohľadom ich využívania verejného priestoru zo strany verejnosti a úradov. Bolo cítil, že aj keď údaje o bezdomovstve nikdy nebudú dokonalé a že každý prípad je dôležitý, aj keď ide len o jednu osobu, môžu dáta pomôcť príslušným orgánom odôvodniť potrebu zmeny. Nasledovala diskusia o tom, ako poskytovať špecifické služby bez toho, aby sme bezdomovcov uzavreli v ghette.

Tabuľka s menami účastníkov